

Ukrep kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni

Peti protikoronski paket ukrepov, ki jih prinaša Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic covid 19- ZZUOOP (Ur. l. RS, št.152/2020) v svojem 20. členu prinaša ukrep kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni. Ukrep velja do 31.12.2020, Vlada RS pa ga lahko podaljša še za šest mesecev. To pravico lahko uveljavljajo le delavci- zaposleni, samozaposleni, družbeniki, ipd. te pravice nimajo.

Pravice delavca

- Delavec uveljavlja pravico do kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni na podlagi lastne ocene, da ne more opravljati dela, zaradi prisotnosti bolezni.
- Delavec lahko enkrat v koledarskem letu koristi odsotnost z dela zaradi bolezni brez bolniškega lista, torej brez obiska zdravnika, vendar največ do tri zaporedne delovne dni.
- Če bolezen traja le dan ali dva in delavec koristi kratkotrajno bolniško odsotnost, neizkoriščenega dneva ali dveh ne more prenašati v kasnejše obdobje in se smatra, da je ukrep koriščen v celoti.
- Če bolezen traja dlje, mora delavec obiskati zdravnika, ki na podlagi zdravstvenega stanja delavca lahko izda bolniški list od prvega dneva odsotnosti dalje, torej v tem primeru delavec dejansko ni izkoristil pravice do kratkotrajne odsotnosti in ima ves čas odsotnosti priznana »običajno« bolniško odsotnost.
- Delavcu za čas odsotnosti pripada nadomestilo plače v višini 80 % osnove iz 8. odstavka 137. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1).

Obveznosti delavca

- Delavec mora o tovrstni odsotnosti obvestiti delodajalca pisno ali elektronski že prvi dan odsotnosti. Pisno obvestilo delavca je podlaga za izplačilo nadomestila.
- Delavec v času koriščenja kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni ne sme opravljati pridobitne dejavnosti ali se gibati izven kraja svojega bivanja (3. odstavek 20.člena ZZUOOP).
- Če ZZZS ob ali po refundaciji nadomestila delodajalcu ugotovi, da je delavec opravljal pridobitno dejavnost, ali se gibal izven kraja (npr. anonimna prijava z dokazili, podatki FURS o izplačilih za to obdobje ipd.), ZZZS zahteva vračilo izplačanega nadomestila (od zavarovanca).

Pravice delodajalcev

- Delodajalec bo za izplačana nadomestila plače zaradi kratkotrajne odsotnosti delavca zaradi bolezni lahko uveljavljal refundacijo nadomestila pri ZZZS, ki nadomestilo plače povrne v 60.dneh po vložitvi zahtevka. Skrajni rok za vložitev elektronskega zahtevka pri ZZZS je tri mesece po preteku ukrepa.
- V skladu z določili Zakona o delovnih razmerjih ima delodajalec možnost sankcioniranja delavca v primeru zlorabe kratkotrajne bolniške odsotnosti.

Postopek uveljavljanja refundacije nadomestila

- **Zahtevek** za refundacijo nadomestila zaradi kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni lahko vložijo vsi delodajalci, tudi posredni in neposredni uporabniki proračuna občine ali države.
- **Rok za vložitev zahtevka** : Delodajalec vloži zahtevo iz prejšnjega stavka v elektronski obliki pri ZZZS najpozneje tri mesece po preteku ukrepa, tj. do 31. 3. 2021 (če ukrep ne bo podaljšan s sklepom Vlada Republike Slovenije). Če bo zahteva vložena po preteku tega roka, ZZZS nadomestila ne povrne.
- **Način vlaganja zahtevkov** : Zahtevek za refundacijo se vloži elektronsko na spletni strani ZZZS v obliki Excel ali PDF datoteke. Za pripravo zahtevka lahko delodajalec uporabi objavljeni Excelov pripomoček, ki ga je pripravil ZZZS za dejanski oz. fiksni obračun, ali pa zahtevek, ki mora vsebovati podatke, ki so navedeni na predzadnjem zavihku Excelovega pripomočka, ki ga delodajalec pripravi iz svojega programa za obračun plač ter ga posreduje v PDF datoteki. Kot razlog zadržanosti na zahtevku in obračunu se označi št. 13 "bolezen-3 dni". K zahtevku za refundacijo se ne prilaga obvestila zavarovanca o nastopu kratkotrajne odsotnosti zaradi bolezni.
- **Rok za refundacijo nadomestila**: ZZZS povrne delodajalcu izplačano nadomestilo v 60 dneh po predložitvi zahtevka

Vir: ZZUOOP, zzs.si

Za SPOT svetovanje Zasavje,

Saša Pegan, podjetniška svetovalka

Zagorje ob Savi, november 2020